

How is the *Regel a Muedes*

כיצד הרגל מועדת -

OVERVIEW

The משניות in this פרק are (mostly) based on the next to the last משנה of the previous פרק (which is 'וכו' (חמשה תמים חמשה מועדים וכו')¹. Our תוספות explains the order in which the משניות are written.

אמתניתין² דפרק קמא (דף טו,ב) קאי³ -

Our משנה is referencing the משנה in the first פרק.

תוספות asks:

ותימה אי אדפתח⁴ ליתני כיצד השן ברישא -

And it is astounding! If our משנה should reference the **beginning** of the משנה in the previous פרק **it should first teach us כיצד השן מועדת** instead of כיצד הרגל, since שן is the first מועד mentioned in that משנה -

ואי אדסליק הא תנינא ושור המזיק ברשות הניזק⁵ והאדם בסוף -

And if our משנה should reference the **conclusion** of the previous משנה, that משנה **taught שור המזיק ברשות הניזק והאדם at the end**, so our משנה should have explained those מועדים first, instead of הרגל!

תוספות answers:

ואומר רבינו יצחק ודאי אדפתח ביה קאי⁶ -

And the ר"י answered; our משנה is **certainly referencing the beginning** of the previous משנה (which started with 'כיצד השן וכו' כיצד הרגל וכו') -

ושן ורגל כחד חשיבי⁷ משום דשוין בהלכותיה⁸ ומחד קרא נפקי⁹ -

¹ כו,א on אדם, כד,ב on שור המזיק ברשות הניזק, כג,ב on שור המועד, יט,ב on שן, משנה in our רגל¹

² Seemingly there is a difficulty with our משנה, for it should have first taught us that רגל is a מועד and then explain how it is a מועד. Therefore תוספות explains that we already know that רגל is a מועד from the previous פרק.

³ The משנה there stated that there are five (תמין and five) מועדין, and listed the מועדים; among them הרגל וכו', השן מועדת וכו', and concluded with הניזק והאדם. [See however the גמרא in טז,א.] Our משנה elaborates and qualifies the (מועד) רגל of מזיק.

⁴ When explaining a משנה with many details it is appropriate to begin explaining according to the order of the משנה, starting with the first detail and continuing from there, alternately it is also proper to begin with the last detail of the משנה, and work backwards. However our משנה began explaining the second detail of the previous משנה; following neither pattern.

⁵ See 'Thinking it over' # 1.

⁶ See 'Thinking it over' # 3.

⁷ See 'Thinking it over' # 2.

⁸ ברשות הניזק only if they are both שן ורגל.

⁹ They are derived from the פסוק in כד,ד which states; שמות (משפטים) ובער [בעירו] ובער

However **אין** **are** **considered** **as** **one** **since** **their** **laws** **are** **the** **same** **and** **they** **are** **derived** **from** **the** **same** פסוק; the reason our משנה mentions רגל first is -

ומשום **דתנא** **רגל** **בתר** **שן** **נקט** **הכא** **רגל** **ברישא** **דסליק** **מיניה**:

Because the previous משנה **taught** רגל **after** שן, therefore our משנה **mentions** רגל **first** (before שן), since the previous משנה **concluded** with רגל (in its initial details on the מועדים).

SUMMARY

Our משנה references the first detail of the previous משנה (which is **אין** **ורגל**), and it begins with the conclusion of that detail.

THINKING IT OVER

1. When תוספות mentions the last מועדים of the previous משנה he writes ויבור המזיק ויהאדם;¹⁰ he should just have mentioned ויהאדם, who is the last מועד; why mention ויבור המזיק ברשות הניזק?

2. If **אין** **ורגל** are considered as one,¹¹ there seemingly are no חמשה מועדים in the previous משנה?¹²

3. If the תנא is referencing the beginning first,¹³ why did he not remain with that pattern and explain שן first?¹⁴

שלם. [It is interesting to note that in this פסוק, the מזיק of רגל (which is derived from ושלח) is written before שן (which is derived from ובער (see previously ב,ב). See שמ"ק בשם ה"ר ישעיה. See however ג,א TIE 'Overview'.] תוד"ה מדאיצטריך

¹⁰ See footnote # 5.

¹¹ See footnote # 7.

¹² See the גמרא on טז,א.

¹³ See footnote # 6.

¹⁴ See רש"י נדרים ב,ב ד"ה הלן.